

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 109P/13/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124202619
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Vondrová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2124202619.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. X., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom X. XX, dieťa rodičov - matka Z. X., nar. XX.X.XXXX, trvale X. XX, otec: J. X., nar. X.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, o návrhu navrhovateľky: W. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XX, na nariadenie neodkladného opatrenia na dočasné zverenie maloletého dieťaťa a ustanovenie opatrovníka, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým sa maloletý T. X., nar. XX.X.XXXX zveruje do dočasnej starostlivosti navrhovateľky W. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XX.

II. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým ustanovuje navrhovateľku W. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XX za opatrovníka na zastupovanie maloletého T. X., nar. XX.X.XXXX:

- pred orgánmi štátnej správy a miestnej samosprávy, súdmi, zdravotnými poisťovňami a inými inštitúciami, vrátane vybavovania dokladu totožnosti a cestovného dokladu,
- v súvislosti so zabezpečením zdravotnej starostlivosti,
- v oblasti výchovy a vzdelávania,
- pri preberaní poštových zásielok,

a to až do právoplatného skončenia konania o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti.

odôvodnenie:

1. Dňa 27. marca 2024 bol tunajšiemu súdu doručený návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bol maloletý T. dočasne zverený do starostlivosti navrhovateľky, ktorá by bola zároveň ustanovená maloletému T. za opatrovníka na zastupovanie maloletého pri všetkých úkonoch týkajúcich sa zdravotnej starostlivosti, návštevy školského zariadenia, vybavovaní dokladu totožnosti a cestovného dokladu, pri vybavovaní ostatných úradných záležitostí v styku s verejnou a štátnou správou, súdmi, zdravotnými poisťovňami ako aj pri preberaní poštových zásielok. Zároveň navrhovateľka navrhla, aby súd v rámci konania vo veci samej rozsudkom zveril maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti a matku zaviazal prispievať na výživu maloletého minimálne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a návrh vo veci samej boli odôvodnené tým, že maloletý je navrhovateľkin najmladší brat. Manželstvo rodičov bolo rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 13P/63/2019-89 z 22.7.2020 rozvedené a maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti otca, ktorý zomrel 25.3.2024. Navrhovateľka a maloletý žijú spolu so sestrou P. v spoločnej domácnosti. Navrhovateľka má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, nemá záznam v registri trestov, je zdravotne spôsobilá zabezpečovať starostlivosť o dieťa, je zamestnaná vo firme Inalfa Roof System Krakovany ako koordinátor vo výrobe s príjmom cca 1350 eur netto mesačne. S maloletým má vytvorený pozitívny a pevný vzťah. Maloletý sa po smrti otca ocitol bez zákonného zástupcu - maloletý matku nepozná, o maloletého sa nezaujíma a od roku 2009 sa zdržiava na neznámom mieste.

3. Navrhovateľka ako dôkazy predložila rodný list maloletého a úmrtný list otca.

4. Súd uznesením č. k. 109P/13/2024-13 ustanovil maloletému T. procesného opatrovníka v konaní o nariadenie neodkladného opatrovníka a o veci samej - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany (ďalej len „ÚPSVaR“), ktorý podaním z 28.3.2024 oznámil, že v domácnosti na adrese X. XX, kde byva maloletý so sestrami (predtým aj s otcom), sú bytové podmienky dostatočné a vhodné, domácnosť je uprataná. Ide o rodinný dom v zástavbe, kde mal maloletý vlastnú izbu (spolu s otcom). Náklady na bývanie predstavujú cca 56 eur mesačne, bude ich uhrádzať navrhovateľka. Navrhovateľka je zamestnaná ako koordinátorka vo výrobe vo firme Inalfa Roof systems Krakovany s príjmom cca 1350 eur mesačne netto. P. študuje na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity, odbor predškolská a elementárna pedagogika, je v druhom ročníku. Maloletý T. je žiakom druhého ročníka Strednej odbornej školy automobilovej v Trnave, odbor autotronik; strieda sa mu týždeň vyučovania s týždňom praxe. Rodina maloletého bola dlhodobo v evidencii tunajšieho úradu, naposledy boli maloletí T. a P. zverení do osobnej starostlivosti otca (v predchádzajúcom období sa nachádzali v náhradnej osobnej starostlivosti už nebohej starej matky). Matka maloleté deti zanechala v roku 2009, o deti sa od tejto doby nezaujíma; maloletý T. ju nepozná. Miesto pobytu matky nepoznajú a vzhľadom na rodinnú anamnézu je nespochybniteľné, že svoje rodičovské práva a povinnosti nevykonáva. Navrhovateľka spolu so sestrou sa výrazne podieľala na výchove a starostlivosti o maloletého T. aj v predchádzajúcom období, najmä po výraznejšom zhoršení zdravotného stavu otca. S maloletým T. vykonali rozhovor, bol mu vysvetlený inštitút náhradnej osobnej starostlivosti a funkcie opatrovníka. Uviedol, že chce zostať so sestrou W.B. a P., chce a súhlasí s tým, aby osobnú starostlivosť a zodpovednosť za právne a iné podstatné záležitosti prevzala sestra W.. Pokladá to za samozrejmé, vychádzajúce aj z ich pozitívneho súrodeneckého vzťahu. Vzhľadom na uvedené ÚPSVaR má za to, že návrh je dôvodný a odporúčajú mu v záujme maloletého T. vyhovieť. Neboli zistené na strane navrhovateľky ani maloletého dieťaťa žiadne skutočnosti, ktoré by tomu bránili a je nevyhnutné zabezpečiť zastúpenie dieťaťa, nakoľko matka si svoje rodičovské práva a povinnosti nevykonáva, zdržiava sa na neznámom mieste a otec zomrel.

5. Súd sa oboznámil s podaným návrhom a prílohami, správou ÚPSVaR, ako aj s výsledkami elektronickej lustrácie navrhovateľky, maloletého a jeho matky v Registri obyvateľov a výsledkom elektronickej lustrácie matky v Sociálnej poisťovni.

6. Z obsahu pripojených spisov súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 3P/31/2011-35 z 27.10.2011 bol maloletý T. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky H. X. a rodičom bola upravená vyživovacia povinnosť. Rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 9P/30/2018-116 z 10.9.2019 bol maloletý T. zverený do osobnej starostlivosti otca a matke bola upravená vyživovacia povinnosť k T. v sume 80 eur mesačne. Ďalej súd zistil, že manželstvo rodičov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 13P/63/2019-89 z 22.7.2020 a maloletý bol na čas po rozvedení manželstva zverený do osobnej starostlivosti otca s tým, že obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok a matka je povinná prispievať na výživné pre mal. T. sumou 50 eur mesačne k rukám otca vždy do 15. dňa v mesiaci vopred s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku o rozvedení manželstva.

7. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé,

akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

11. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

13. Podľa § 60 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. zákona o rodine (ďalej len „zákon o rodine“) okrem prípadov podľa § 39 ods. 3 a § 57 ods. 4 súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iných dôvodov a zároveň je to v záujme maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 61 ods. 1 a 2 zákona o rodine opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa. Súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený, a aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa.

15. Neodkladné opatrenia sú primárne upravené v ustanoveniach § 324 a nasl. CSP, pričom ustanovenia § 360 a nasl. CMP upravujú potom len niektoré otázky týkajúce sa neodkladných opatrení súdu, a to ako výnimky zo všeobecnej právnej úpravy podľa CSP. Na rozdiel od sporového konania, podľa právnej úpravy mimosporového konania je možné nariadiť neodkladné opatrenie nielen na návrh, ale aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať bez návrhu. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. K nariadeniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých by mal súd pristúpiť, najmä ak je ohrozená výživa maloletého dieťaťa alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloleté dieťa.

16. V tomto prípade išlo o neodkladné opatrenie vyplývajúce z demonštratívneho výpočtu neodkladných opatrení v ustanovení § 325 ods. 2 CSP. Zo znenia ustanovenia § 325 ods. 2 CSP („neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby ...“) je zrejmé, že ide len o demonštratívny výpočet neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť, pričom rovnako CMP neustanovuje, že by výpočet neodkladných opatrení upravených v ustanoveniach § 365 až § 368 CMP bol uzavretý. Z uvedeného vyplýva, že zákon nevyklučuje aj inú formu nariadenia neodkladného opatrenia, akým dočasné zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti inej osoby ako rodiča a ustanovenie opatrovníka je.

17. Po oboznámení sa s návrhom a celým obsahom spisu mal súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia za dôvodný v celom rozsahu. Bolo osvedčené, že maloletý bol na čas po rozvoде zverený do osobnej starostlivosti otca, ktorý zomrel. Matka maloletého je od 2009 na neznámom mieste, o maloletého sa nestará, nezaujíma, maloletý je nepozná. Faktickú starostlivosť o maloletého vykonáva najmä staršia sestra maloletého, ktorá svojím návrhom začala konanie o zverenie maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka je zamestnaná, pracuje v spoločnosti Inalfa Roof Systems Krakovaný ako koordinátor vo výrobe, jej priemerný mesačný čistý príjem je asi 1350 eur. Navrhovateľka je zdravá, plne schopná zabezpečiť starostlivosť o maloletého, s maloletým má dobrý vzťah. Maloletý je žiakom druhého ročníka Strednej odbornej automobilovej školy v Trnave, odbor autotronik. Navrhovateľka sa v predchádzajúcom období výrazne podieľala na výchove a starostlivosti o T., najmä po výraznejšom zhoršení zdravotného stavu otca. Maloletý chce zostať bývať so setrami a súhlasí, aby osobnú starostlivosť a zastupovanie prebrala navrhovateľka majúc to za samozrejme vyplývajúce z ich pozitívneho vzťahu. Súd preto výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým bude maloletý T. na čas do rozhodnutia vo veci samej dočasne zverený do starostlivosti navrhovateľky.

18. Rovnako mal súd za dôvodný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v časti ustanovenia hmotnoprávneho zástupcu maloletého, keďže po smrti otca jediným zákonným zástupcom maloletého je matka, ktorá je na neznámom mieste a svoje rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloletému nevykonáva. Súd preto vo výroku II. tohto uznesenia ustanovil maloletému T. navrhovateľku za opatrovníka na zastupovanie pri uvedených úkonoch, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Poučenie:

Proti uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 357 písm. d) CSP). V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.